Народна банка на Република Македонија

Дирекција за истражување

Месечна информација
6 / 2007

Август, 2007 година

С О Д Р Ж И Н А

Позначајни економски настани и промени во законската регулатива во Република Македонија во јуни 2007 година 4

I. Движења во реалниот сектор 6

II. Монетарни движења 8

III. Надворешнотрговски и девизни движења 10

Прилог табели 13

Позначајни економски настани и промени во законската регулатива во јуни 2007 година

- *Во периодот од 1 до 15 јуни беше спроведен пописот на земјоделството од страна на Државниот завод за статистика, преку кој се очекува да се обезбедат релевантни информации за бројот на индивидуалните земјоделски стопанства, вкупниот користен земјишен фонд за земјоделство, рибарство и шумарство, добиточниот фонд по видови и по категории, земјоделската механизација и опрема, агротехничките мерки според видот и површината на земјиштето на кое се применуваат, работната сила ангажирана во оваа дејност и сл.*

- *На 1 јуни достасаа за исплата редовните рати од постојните емисии на државните обврзници за денационализација.*

- *На 4 јуни во Белград беше потпишан Договор за купување на македонската осигурителна компанија „Вардар осигурување“ од страна на словенечката групација „Заваровалница Триглав“.*

- *На 11 јуни, според одлуката на Регулаторната комисија за енергетика, рафинериските и малопродажните цени на нафтените деривати беа зголемени во просек за 1,45% и 1,35%, соодветно („Службен весник на РМ“ бр. 72/2007), а според одлуката од 25 јуни беа зголемени во просек за 2,27% и 1,78%, соодветно („Службен весник на РМ“ бр. 79/2007).*

- *Во втората декада од јуни во Република Македонија се одвиваше подготвителна мисија на Светската банка, во која беше разгледуван напредокот во спроведувањето на реформите предвидени со третиот Програмски заем за развојни политики - ПДПЛ 3, кој предвидува поддршка на активностите за реформи во судството, пазарот на работна сила, бизнис опкружувањето и регулаторната реформа, реформи во финансискиот и банкарскиот сектор, здравството и процесот на децентрализација.*

- *На 11 јуни, Министерството за финансии изврши предвремена отплата на пет кредити кон Светската банка, во вкупен износ од 96,1 милион евра.*

- *На 12 јуни Агенцијата за кредитен рејтинг „Standard & Poor's“ го унапреди кредитниот рејтинг на Република Македонија за негарантиран долг во странска валута од „ББ+“ во „БББ-“, како резултат на новововедениот метод наречен „обнова на кредитен рејтинг“ во сегментот на способноста на земјите да го сервисираат негарантираниот долг во странска валута.*

- *На 12 јуни беше склучен договор помеѓу ЕСМ-ЕВН Македонија и Владата на Република Македонија за изградба на енергетски објекти во технолошко-индустриската развојна зона „Бунарџик“, при што оваа компанија ќе почне со изградба на 110-киловолтна трафостаница „Бунарџик“ и приклучен 110-киловолтен далекувод.*

- *На 12 јуни на Република Македонија ѝ беа одобрени средства во износ од 15 милиони евра од Светската банка, за проектот за зајакнување на земјоделскиот сектор. Овој проект треба да го подобри доделувањето на државната помош за земјоделскиот сектор на начин усогласен со претпристапните барања за влез во Европската унија.*

- *На 13 јуни започна изградбата на браната Кнежево на Осоговските Планини, како дел од хидросистемот Злетовица.*

- *На 14 јуни во Брисел се одржа четвртиот состанок на Комитетот за стабилизација и асоцијација меѓу ЕУ и Македонија.*

- *На 14 јуни започна организиран извоз на земјоделски производи од Македонија во Хрватска со посредство на хрватската компанија „Агрокор“. Во наредните две години се очекува оваа компанија да инвестира 200 милиони евра во изградба на повеќе откупни центри на земјоделски производи во Република Македонија.*

- *На 15 јуни Комисијата за берзански индекс изврши редовна ревизија на индексот МБИ - 10, при што се воведе ограничување во однос на уделот на поодделна акција во состав на индексот, кој не смее да надминува 25 проценти. Притоа, уделот на поединечна акција во индексот се утврдува така, што износот на пазарната капитализација на таа акција на денот на ревизија се дели со вкупната пазарна капитализација на сите акции во состав на индексот на денот на ревизија.*

- *На 28 јуни грчката компанија „Космотел Ко“ и бугарската компанија „Нексском Македонија“ добија одобренија за фиксен бежичен интернет-пристап на национално ниво, познат како WiMAX.*

- *На 29 јуни беше претставена Националната стратегија за развој на аграрот и на руралните средини во периодот 2007-2013 година, чии цели се: конкурентно земјоделство, производство на безбедна и на квалитетна храна и рационално искористување на земјиштето, шумите и на водата.*

- *Нови законски прописи:*

- Закон за банките („Службен весник на РМ“ бр. 67/2007);

- Закон за ратификација на Протоколот 2 кон Договорот за слободна трговија меѓу Република Македонија и Република Турција („Службен весник на РМ“ бр. 68/2007);

- Закон за ратификација на Протоколот кон Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Бугарија за заемна заштита и поттикнување на инвестициите („Службен весник на РМ“ бр. 68/2007);

- Закон за ратификација на Договорот за изменување и пристапување кон Централно-европскиот договор за слободна трговија („Службен весник на РМ“ бр. 69/2007);

- Закон за вработување и работа на странци („Службен весник на РМ“ бр. 70/2007);

- Закон за основање на Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој („Службен весник на РМ“ бр. 72/2007);

- Закон за ратификација на Тристраната конвенција во врска со Трансбалканскиот нафтоводен систем меѓу Република Албанија, Република Бугарија и Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 74/2007);

- Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на потрошувачите („Службен весник на РМ“ бр. 77/2007);

- Закон за изменување и дополнување на Законот за супервизија на осигурувањето („Службен весник на РМ“ бр. 79/2007);

- Закон за изменување и дополнување на Законот за индустриска сопственост („Службен весник на РМ“ бр. 79/2007);

- Закон за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Словенија за вработување на сезонски работници („Службен весник на РМ“ бр. 81/2007).

I. Движења во реалниот сектор

Во јуни 2007 година, *стапката на инфлација* на месечна основа забележа минимално намалување од 0,1%, одразувајќи го главно падот на цените на стоките за лична потрошувачка, во услови на минимален пораст на цените на услугите. Негативната промена на инфлацискиот индекс во целост се должи на падот на цените во категоријата „исхрана“ (за 0,8% или продонес од 0,3 п.п. за вкупната месечна дефлација), пред сè како резултат на сезонскиот пад на цените на свежиот зеленчук. Минимален дополнителен придонес во иста насока имаа и намалените цени на средствата за образование и цените на услугите за образование и развој. Од друга страна, во насока на зголемување на инфлацијата делуваа цените во категоријата „сообраќајни средства и услуги“ (пораст од 0,7%, или придонес од 0,1 п.п., главно поради повисоките цени на нафтените деривати, во согласност со одлуките на Регулаторната комисија за енергетика - РКЕ од 28 мај и 11 јуни 2007 година), како и минималниот придонес на зголемените цени во категоријата „хигиена и здравје“.

Графикон 1
Трошоци на животот
(во %)

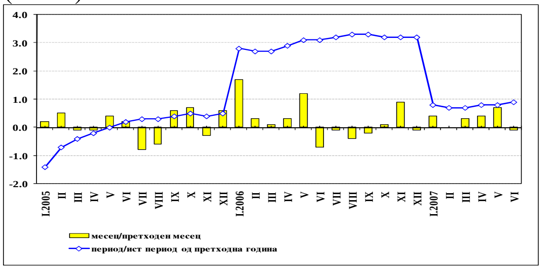

Извор: Државен завод за статистика.

На годишна основа, во јуни 2007 година, инфлацијата изнесуваше 1,3%, што услови минимално интензивирање на просечната стапка на инфлација (за 0,1 п.п.), која во периодот јануари-јуни 2007 година изнесуваше 0,9%. Во услови на зголемување на цените на стоките и пад на цените на услугите, просечната инфлација и натаму беше под влијание на истите детерминанти како и во првите пет месеци од годината (повисоки цени за греење и електрична енергија, пораст на цените на храната, како и на цените во категориите „култура и разонода“ и „ресторани и хотели“, при натамошен негативен придонес на цените во категоријата „сообраќајни средства и услуги“).

Во јуни 2007 година, *цените на производителите на индустриски производи*[1] забележаа зголемување во однос на претходниот месец за 1,1%. Месечниот пораст произлегуваше главно од повисоките цени на производителите на нафтени деривати (придонес од 1,0 п.п. за вкупниот пораст, во согласност со зголемувањето на рафинериските цени со одлуките на РКЕ од 28 мај и 11 јуни 2007 година). Инаку, во најголем дел од преработувачките гранки беа забележани стабилни производствени цени, додека многу помал дел од нив забележаа минимални поместувања. Дополнителен минимален придонес за вкупниот пораст на цените на производителите имаше и енергетскиот сектор (пораст од 1,7%), додека производствените цени во рударскиот сектор имаа минимален негативен ефект.

Порастот на цените на производителите на индустриски производи, на месечна основа, услови нивно зголемување на годишна основа за 1,0% и минимално интензивирање на просечната стапка на раст, која во првата половина на 2007 година достигна 0,7%. Најголемо инфлаторно влијание на кумулативна основа имаа повисоките цени на енергијата (придонес од 1,4 п.п., поради повисоката цена на електричната и топлинската енергија). Цените во преработувачкиот сектор делуваа во насока на делумно ублажување на вкупниот пораст на производствените цени, под влијание на ефектот од пониските цени на производителите на нафтени деривати. Сепак, цените на производителите на прехранбени производи и пијалаци, градежни материјали и основни метали, кои се дел на преработувачкиот сектор, и натаму бележеа пораст.

По намалувањата на месечното производство во април и мај, во јуни 2007 година, *вкупниот обем на индустриското производство*[2] повторно забележа пораст

[1] Претходни податоци на ДЗС.
[2] Претходни податоци на ДЗС.

на месечна основа од 6,6%. Зголеменото производство во целост произлезе од позитивните движења во преработувачкиот сектор (зголемување на производството од приближно 10%), при пораст на производството во 80% од преработувачките гранки. Доминантен фактор за порастот во овој сектор претставуваше нафтената индустрија, која во јуни го надмина минатомесечното производство за 4 пати, но ваквите движења произлегоа од ниската споредбена основа од претходниот месец[3]. Значаен придонес имаше и производството на електрични машини и апарати, кое беше за 2,7 пати повисоко во однос на претходниот месец, како и зголеменото производство на тутунски производи и облека. Енергетскиот и рударскиот сектор и натаму бележеа слаби остварувања на месечна основа, поради ремонтите во две термоелектрани, што услови и намалена екстракција на камен јаглен и лигнит (главно наменет за една од термоелектраните), така што овие сектори и во јуни имаа негативен ефект врз вкупното индустриско производство.

И покрај позитивната месечна стапка на раст, дојде до засилување на падот на индустриското производство на годишна основа, кој во јуни достигна 7,1% и главно се должеше на намаленото производство на електрична енергија, облека и нафтени деривати. Истовремено, кумулативната стапка на раст од 6,3% во мај се сведе на 3,6% во јуни, при негативна годишна стапка на раст на индустријата од 2,5% во вториот квартал на 2007 година. И натаму носител на кумулативниот раст беше зголеменото производство на основни метали, како и натамошниот интензивен раст на производството на градежни материјали (производи од други неметални минерали), кои во првата половина на годината бележеа високи кумулативни стапки на раст. Производството на прехранбени производи и пијалаци забележа солидна стапка на раст од 5,5% и имаше значаен придонес како доминантна гранка. Во вториот квартал, во тутунската индустрија беа забележани негативни годишни стапки на раст (што се совпаѓа со парцијалното зголемување на цената на цигарите од април 2007 година, поради зголемувањето на акцизните давачки), што воедно доведе до негативна кумулативна стапка на раст на оваа гранка, во првата половина од годината. Генерално набљудувано, пораст на производството беше забележан кај половина од преработувачките гранки, кои создадоа 53% од вкупното производство на преработувачката индустрија. Кај останатите беше забележано намалување на производството, а доминантно негативно влијание имаа производството на електрични машини и апарати и на облека. Во рамки на рударскиот сектор, позитивен придонес и натаму имаше единствено зголемената екстракција на метални руди. Во првата половина на 2007 година, најизразено негативно влијание врз вкупното индустриско производство имаше продлабочувањето на падот на производството на електрична енергија, кој достигна 14,1%.

Графикон 2
Индустриско производство
(во %)

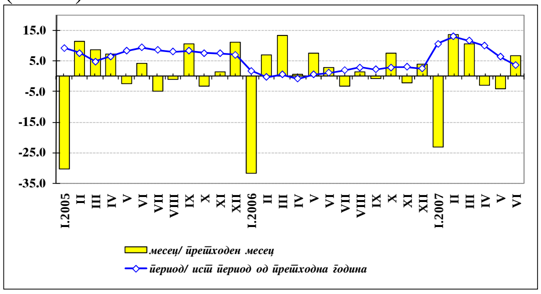

Извор: Државен завод за статистика.

[3]Поради генералниот ремонт на производствените капацитети во мај 2007 година.

II. Монетарни движења

Во јуни 2007 година, *примарните пари*[4] на месечна основа забележаа зголемување од 4,3%, како резултат на истовремениот пораст на *побарувачката на готови пари* и на *вкупните ликвидни средства на банките*[5].

Во текот на месецот, *девизните трансакции на НБРМ*[6] (реализиран нето-откуп на девизи на девизниот пазар) и *денарските депозити на државата кај НБРМ* делуваа во насока на креирање ликвидност, која во најголем дел беше стерилизирана преку *монетарните инструменти* и *готовите пари во оптек.* Во јуни 2007 година, банките издвоија 3,7% над обврската за задолжителна резерва (во денари)[7], што претставува историски најнизок вишок на ликвидност, во однос на обврската за задолжителна резерва (намалување за 5,1 процентен поен во однос на претходниот пресметковен период).

Табела 1
Текови на креирање и повлекување ликвидност*
(во милиони денари)

	31.05.2007	30.06.2007	30.06.2007/31.05.2007
	состојби во милиони денари		промени во милиони денари
Ликвидни средства на банките (сметка на банките кај НБРМ)	6.861	7.455	**594**
Креирање ликвидност			**4.088**
1. Нето домашна актива	-66.935	-62.901	4.034
од тоа:			
Денарски депозити на државата кај НБРМ /1	-14.637	-13.725	912
Благајнички записи на НБРМ	-13.784	-15.095	-1.311
Државни записи за монетарни цели	-7.166	-8.082	-916
Останати ставки, нето	-21.056	-21.337	-281
2. Готовина во благајна на банките	1.644	1.590	54
Повлекување ликвидност			**-3.494**
1. Нето девизна актива	90.799	87.790	-3.009
2. Готови пари во оптек	15.359	15.844	-485

/1 Исклучени се државните записи за монетарни цели.
* Позитивна промена-креирање ликвидност; негативна промена-повлекување ликвидност.
Извор: Народна банка на Република Македонија.

Во услови на намалување на максималната каматна стапка од страна на Министерството за финансии[8], каматната стапка на државните записи (со рочност од три месеци) забележа интензивен месечен пад, по што следеше намалување и на каматната стапка на благајничките записи на НБРМ. Така, во јуни 2007 година, просечната пондерирана каматна стапка на тримесечните државни записи изнесуваше 5,41% (6,16% во претходниот месец), додека на аукциите на благајнички записи на НБРМ беше остварена просечна пондерирана каматна стапка од 4,90% (5,04% во мај 2007 година).

Графикон 3
Просечни каматни стапки на благајничките записи на НБРМ и на државните записи
(во %)

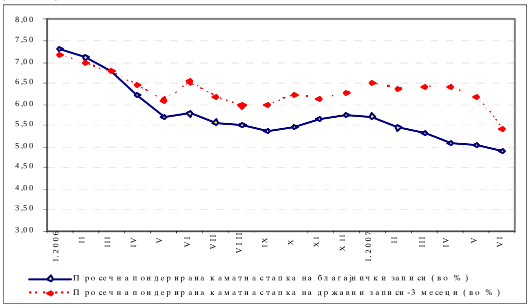

Извор: НБРМ и Министерство за финансии.

Во јуни 2007 година, монетарниот агрегат М1 забележа пораст од 1% на месечна основа, што во услови на намалување на депозитните пари (за 0,6%), во целост се должи на зголемената побарувачка на готови пари (месечен пораст од 3,2%). Ваквите движења, надополнети со интензивниот пораст на вкупните депозити доведоа до месечен пораст кај пошироките монетарни агрегати М2 и М4 од 2,7% и 2,6%, соодветно. На годишна основа (јуни 2007 година / јуни 2006 година), пошироките монетарни агрегати М2 и М4 беа повисоки за 31,4% и 32,2%, соодветно, што делумно се должи на пониската споредбена основа од јуни 2006 година[9].

---

4 Анализата се однесува на примарните пари без задолжителната резерва на девизните депозити.
5 Ја содржи готовината во благајна и средствата на сметката на банките кај НБРМ.
6 Намалувањето на нето девизната актива на НБРМ (прикажано во Табела 1) се должи на падот на девизните депозити на државата кај НБРМ заради предвремената отплата на долгот кон Светската банка.
7 Како период на одржување (исполнување) на обврската за задолжителна резерва на банките се смета периодот од 11. ден во тековниот месец до 10. ден во следниот месец. Вишокот се однесува на средствата издвоени на сметката на банките кај НБРМ над обврската за задолжителна резерва.

8 На аукцијата на тримесечни државни записи, одржана на 19.06.2007 година, максималната каматна стапка изнесуваше 5,60%, наспроти 6,35% на последната аукција одржана во мај 2007 година.
9 Во јуни 2006 година, заради откупот на државни акции, беше забележан значителен одлив на депозити на корпоративниот сектор од банкарскиот систем, што услови месечно намалување на вкупните депозити и умерен месечен пад кај пошироките монетарни агрегати.

Табела 2
Монетарни агрегати и нивните компоненти
(во милиони денари)

	30.06.2007 година	месечна промена	годишна промена
		во %	во %
Готови пари во оптек	15.844	3,2	8,7
Депозитни пари	20.475	-0,6	26,5
Монетарен агрегат М1	36.319	1,0	18,0
Краткорочни денарски депозити	48.389	6,0	72,4
Монетарен агрегат М2-денарски дел	84.708	3,8	44,0
Краткорочни девизни депозити	62.001	1,2	17,4
Монетарен агрегат М2	146.709	2,7	31,4
Немонетарни депозити	8.443	1,0	48,4
-денарски	4.888	4,4	50,2
-девизни	3.555	-3,2	46,1
Монетарен агрегат М4	155.152	2,6	32,2

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Во текот на јуни 2007 година, *депозитната база на банките* продолжи да расте и на месечна основа се зголеми за 3.545 милиони денари, или за 3,1%. Основна улога во создавањето дополнителен депозитен потенцијал на банките и понатаму имаше штедењето на приватниот сектор на краток рок, од чиј пораст произлегоа 97,5% од месечната промена на вкупните депозити. Од аспект на валутата во која приватниот сектор преферира да штеди, доминантен придонес од 83,1% во порастот на вкупните депозити имаа денарските депозити. Притоа, во услови на истовремен пораст на депозитите на населението и претпријатијата, секторската анализа покажа поголем придонес на корпоративниот сектор во месечната промена на вкупната депозитна база. На годишна основа (јуни 2007 година / јуни 2006 година), стапката на пораст на вкупниот депозитен потенцијал на банките изнесуваше 37,3%[10].

Графикон 4
Динамика на депозитите
(во милиони денари)

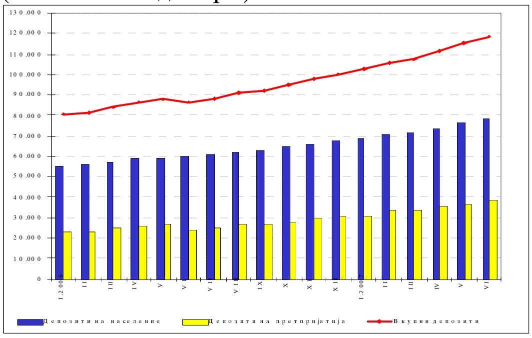

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Во јуни 2007 година, *вкупните кредити на банките пласирани кај приватниот сектор*, беа повисоки за 3.955 милиони денари, или за 3,9% на месечна основа. Според анализата на рочноста, 71,6% од порастот на вкупните кредити на банките произлезе од долгорочното задолжување на приватниот сектор. Од аспект на валутата, придонесот на денарските кредити[11] и понатаму ја задржа доминантата позиција во порастот на кредитната активност на банките, додека според секторската распределба, позначаен корисник на кредити и понатаму остана корпоративниот сектор (со придонес од 60,3% во месечниот пораст на вкупните кредити). Во јуни 2007 година, годишната стапка на пораст на вкупните кредити на банките кај приватниот сектор изнесуваше 32%.

Графикон 5
Пласмани на банките по сектори
(во милиони денари)

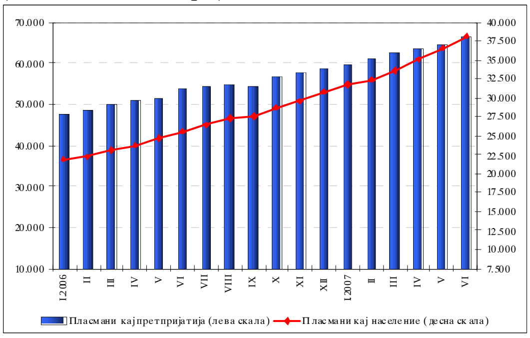

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Во јуни 2007 година, во доменот на *каматната политика на банките* не беа забележани позначајни промени. Така, просечната пондерирана активна каматна стапка на денарските кредити за сите рокови и сектори, во јуни 2007 година, изнесуваше 10,2%, што претставува намалување за 0,1 процентен поен во однос на претходниот месец, додека просечната пондерирана пасивна каматна стапка на денарските депозити за сите рокови и сектори беше повисока за 0,1 процентен поен на месечна основа и изнесуваше 4,8%.

[10] Високиот годишен пораст на вкупните депозити на банките делумно ја одразува пониската споредбена основа од јуни 2006 година (види фуснота 9).

[11] Ги вклучуваат и денарските кредити со девизна клаузула.

Графикон 6
Пондерирани каматни стапки и маргини на банките*
(во %, на годишно ниво)

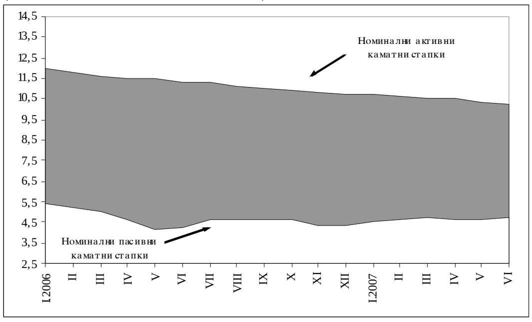

Извор: Народна банка на Република Македонија.
*Се однесуваат на денарски кредити и депозити за сите рочности и сектори, при што се вклучени и денарските кредити и депозити со валутна клаузула.

Во јуни 2007 година, просечните пондерирани активни и пасивни каматни стапки на девизните кредити и депозити за сите рокови, сектори и валути изнесуваа 8,4% и 1,9%, соодветно, и во однос на претходниот месец не забележаа промени.

III. Надворешнотрговски и девизни движења

Во јуни 2007 година, вкупната *надворешнотрговска размена*[12] изнесуваше 529,4 милиони евра и во однос на претходниот месец се зголеми за 7,9%, при идентичен пораст на двете ставки на размената. Имено, во јуни 2007 година, *извозот на стоки* достигна историски највисоко месечно ниво во последните десет години, во износ од 229,1 милион евра и, воедно, оствари месечен пораст од 7,9%, што произлезе пред сè од зголемениот извоз на облека и текстил, тутун, обувки и железо и челик. Во споредба со истиот месец од претходната година, извозот беше повисок за 40,5%, што главно беше резултат на зголемениот извоз на железо и челик и нивни производи, облека и текстил, обувки, руди и тутун. Во јуни 2007 година, *увозот на стоки* изнесуваше 300,3 милиони евра и во однос на мај 2007 година, оствари пораст од 7,9%. Анализирано по производи, ваквиот пораст на увозот произлезе од зголемувањето забележано кај увозот на руди, минерални горива, шеќер и производи од шеќер и фармацевтски производи. На годишна основа, увозот беше поголем за 12,1%, при што позначајно учество во порастот имаше зголемениот увоз на руди, возила, опрема и електрични машини.

[12] Претходни податоци на НБРМ. Извозот на стоки е прикажан на f.o.b. основа, додека увозот на стоки е прикажан на c.i.f. основа.

Графикон 7
Надворешнотрговска размена на Република Македонија
(во милиони евра)

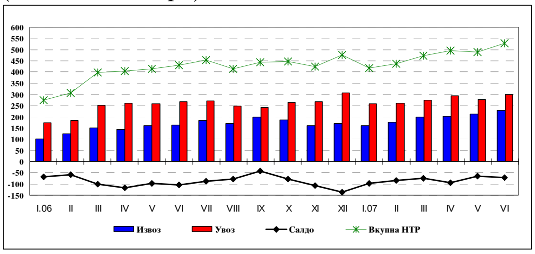

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Истовремениот пораст на двете компоненти на надворешнотрговската размена доведе до продлабочување на трговскиот дефицит од 7,9%, на месечна основа. Притоа, во јуни 2007 година, стапката на покриеност на увозот со извоз беше непроменета, во однос на претходниот месец, и изнесуваше 76,3%.

Во периодот јануари - јуни 2007 година, вкупната надворешнотрговска размена изнесуваше 2.842,2 милиона евра и во однос на истиот период од претходната година, беше поголема за 27,3%, при истовремен пораст на двете категории на размената. Имено, извозот на стоки во анализираниот период забележа кумулативен пораст од 39,8% и изнесуваше 1.177,7 милиони евра. Ваквиот пораст беше резултат главно на зголемениот извоз на железо и челик и нивни производи за 2,2 пати, а потоа и на

зголемениот извоз на облека и текстил, руди, обувки, храна и пијалаци. Во периодот јануари - јуни 2007 година, вкупниот увоз на стоки изнесуваше 1.664,5 милиони евра и, во однос на истиот период од 2006 година, забележа пораст од 19,7%, што главно се должи на повисокиот увоз на железо и челик и нивни производи, руди, возила, опрема и електрични машини. Во периодот јануари - јуни 2007 година, во споредба со истиот период од 2006 година, беше остварен трговски дефицит од 486,8 милиони евра, кој на годишна основа беше понизок за 11,2%. Притоа, стапката на покриеност на увозот со извоз се зголеми за 10,2 процентни поена и изнесува 70,8%.

Во јуни 2007 година, вкупниот промет на *девизниот пазар* изнесуваше 481,7 милиони евра и на месечна основа се намали за 8%. Во услови на поинтензивен пад на понудата од побарувачката на девизи (за 18,9% и 3,7%, соодветно), нето-продажбата на девизи од страна на банките кон претпријатијата се зголеми за двапати. Притоа, НБРМ на девизниот пазар оствари нето-откуп на девизи од 36,1 милион евра, кој беше за 17,2% помал во однос на претходниот месец. Во периодот јануари - јуни 2007 година, нето-откупот на девизи на девизниот пазар од страна на НБРМ изнесуваше 213,2 милиона евра. На 30.06.2007 година, *бруто девизните резерви* достигнаа 1.418,4 милиони евра и на месечна основа се намалија за 3,2%, што главно се должеше на предвремената отплата на долгот кон Светската банка.

Во јуни 2007 година, прометот на *менувачкиот пазар* изнесуваше 120,2 милиона евра и во однос на претходниот месец се намали за 2,2%. Притоа, во услови на истовремено намалување на понудата и на побарувачката на девизи (од 2,3% и 1,7%, соодветно), беше остварен нето-откуп во износ од 57,3 милиони евра, што претставуваше месечен пад од 2,7%. На кумулативна основа, во периодот јануари - јуни 2007 година, нето-откупот на менувачкиот пазар достигна 325,9 милиони евра, што претставуваше пораст од 19,2% во споредба со истиот период од минатата година.

Графикон 8
Движење на вкупниот промет на девизниот и на менувачкиот пазар
(во милиони евра)

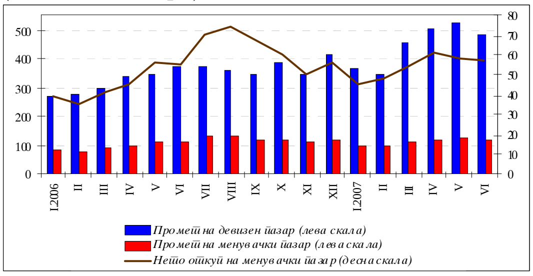

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Девизниот курс на денарот во однос на еврото на девизниот пазар беше стабилен и на 30.06.2007 година изнесуваше 61,17 денари за едно евро (на крајот на мај се разменуваа 61,19 денари за едно евро). Девизниот курс на денарот во однос на американскиот долар, на крајот на јуни 2007 година, изнесуваше 45,42 денара за еден американски долар и во однос на крајот на претходниот месец апрецира за 0,4% (на крајот на мај се разменуваа 45,60 денари за еден американски долар).

Графикон 9
Дневен среден девизен курс на денарот во однос на еврото и на американскиот долар на девизниот пазар
(денари за единица странска валута)

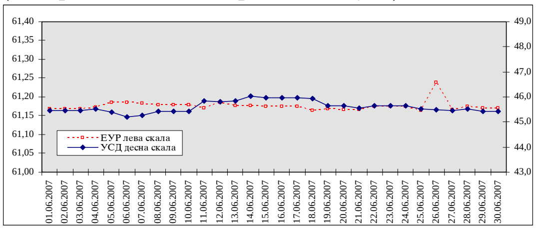

Извор: Народна банка на Република Македонија.

На 30.06.2007 година, *надворешниот долг*[13] *на Република Македонија врз основа на долгорочни кредити и заеми* изнесуваше 1.646,8 милиони евра и, во однос на претходниот месец, се намали за 68,3 милиони евра што се должеше на поголемиот износ на платени обврски (отплата на долгот кон Светската банка). Така, вкупните платени обврски во јуни 2007 година изнесуваа 106,7 милиони евра (од кои 101,3 милиони евра се главница, а 5,5 милиони евра камата). Истовремено, беа користени средства во износ од 33,9 милиони евра од кои поголемиот дел отпаѓаше на јавниот сектор (53%). На 30.06.2007 година, вкупниот долгорочен

[13] Претходни податоци на НБРМ.

долг на приватниот сектор изнесуваше 634 милиони евра и на месечна основа оствари пораст од 12,9 милиони евра. Ваквата месечна динамика во целост беше условена од задолжувањето на небанкарскиот приватен сектор (учество од 77,1%). *Краткорочниот надворешен долг,* на месечна основа, се зголеми за 7,2 милиона евра и изнесуваше 123,5 милиони евра. Во јуни 2007 година беа склучени кредити во износ од 4,3 милиони евра и тоа во целост од страна на приватниот сектор, од кои 74,9% беа склучени на долг рок.

Прилог табели

Движења во реалниот сектор во Република Македонија

Табела 1
Трошоци на живот и цени на мало

	VI.2007 / V.2007	VI.2007 / VI.2006	I-VI.2007 / I-VI.2006
		во %	
Трошоци на животот	**-0,1**	**1,3**	**0,9**
Исхрана	-0,8	1,1	0,7
Тутун и пијалаци	0,0	2,1	1,1
Облека и обувки	0,0	0,8	1,4
Домување	0,0	6,0	5,5
Стан (станарина, вода, услуги)	0,0	6,3	4,1
Огрев и осветление	0,0	7,9	8,3
Хигиена и здравје	0,4	1,0	0,2
Култура и разонода	-0,3	2,4	3,3
Сообраќајни средства и услуги	0,7	-3,7	-4,6
Ресторани и хотели	0,0	3,1	3,3
Останати услуги неспомнати на друго место	0,0	11,7	4,4
Стоки	*-0,2*	*1,9*	*1,4*
Услуги	*0,1*	*-0,6*	*-0,9*
Цени на мало	**0,1**	**2,6**	**2,0**
Земјоделски производи	-2,7	3,9	-1,3
Непрехранбени индустриски производи	0,5	3,8	2,8
Индустриско - прехранбени производи	0,1	0,7	0,8
Пијалаци (алкохолни и безалкохолни)	0,0	0,4	0,5
Стоки	*0,2*	*2,9*	*1,9*
Услуги	*0,1*	*2,2*	*2,1*

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 2
Цени на производителите на индустриски производи*

	VI.2007 / V.2007	VI.2007 / VI.2006	I-VI.2007 / I-VI.2006
		во %	
Цени на производителите на индустриски производи	**1,1**	**1,0**	**0,7**
Енергија	4,7	2,9	-1,7
Интермедијарни производи, освен енергија	0,0	3,5	5,2
Капитални производи	0,0	0,9	1,8
Трајни производи за широка потрошувачка	0,0	0,0	0,5
Нетрајни производи за широка потрошувачка	-0,1	-1,7	-1,1
Вадење руди и камен	*-0,4*	*-0,6*	*0,9*
Преработувачка индустрија	*1,0*	*-0,6*	*-0,8*
Производство на прехранбени производи и пијалаци	0,0	0,4	1,3
Производство на тутунски производи	0,0	-0,6	0,0
Производство на текстилни ткаенини	0,0	-0,5	-0,5
Производство на предмети за облека; доработка и боење крзно	0,0	-2,3	-2,1
Издавачка дејност, печатење и репродукција на снимени медиуми	0,0	0,0	-0,6
Производство на кокс, деривати на нафта и нуклеарно гориво	7,7	-6,6	-12,9
Производство на хемикалии и хемиски производи	-0,8	-2,1	-0,6
Производство на производи од гума и производи од пластични маси	0,4	-2,1	0,7
Производство на производи од други неметални минерали	0,0	1,6	2,6
Производство на основни метали	-0,2	10,5	12,7
Производство на метални производи во металопреработувачката фаза, освен машини и уреди	0,0	2,1	3,5
Производство на електрични машини и апарати, неспомнати на друго место	0,0	3,3	5,8
Снабдување со електрична енергија, гас и вода	*1,7*	*15,4*	*13,2*

*Претходни податоци.
Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 3
Индустриско производство*

	структура во %	VI.2007 / V.2007	VI.2007 / VI.2006	I-VI.2007 / I-VI.2006
			во %	
Вкупно	**100,0**	**6,6**	**-7,1**	**3,6**
Енергија	***18,3***	**4,3**	**-29,6**	**-8,4**
Интермедијарни производи, освен енергија	***34,1***	**4,0**	**2,9**	**15,0**
Капитални производи	***5,1***	**-4,1**	**-13,0**	**12,5**
Трајни производи за широка потрошувачка	***2,2***	**13,4**	**23,1**	**18,1**
Нетрајни производи за широка потрошувачка	***40,3***	**11,0**	**-8,3**	**-1,8**
Вадење руди и камен	***3,9***	***-7,2***	***14,6***	***15,0***
Вадење камен јаглен и лигнит, вадење на тресет	***1,6***	-31,7	-9,3	-0,8
Вадење руди на метал	***0,7***	-14,6	2,5 пати	2,4 пати
Вадење други руди и камен	***1,5***	19,6	-7,6	-8,3
Преработувачка индустрија	***83,9***	***9,8***	***-5,4***	***6,0***
Производство на прехранбени производи и пијалаци	16,1	2,2	0,7	5,5
Производство на тутунски производи	5,7	28,7	-4,0	-5,4
Производство на текстилни ткаенини	1,7	17,9	-13,8	-11,2
Производство на предмети за облека; доработка и боење крзно	11,1	12,6	-21,4	-12,8
Штавење и доработка на кожа, производство на куфери, рачни торби, седла, сарачки производи и обувки	1,5	21,8	-9,7	-3,9
Преработка на дрво, производи од дрво и плута, освен мебел, производство на предмети од слама и плетарски материјал	1,2	55,6	8,1	26,8
Производство на целулоза, хартија и производи од хартија	1,1	1,2	-16,9	-1,1
Издавачка дејност, печатење и репродукција на снимени медиуми	3,1	4,9	-17,9	-0,5
Производство на кокс, деривати на нафта и нуклеарно гориво	4,5	4 пати	-28,8	6,3
Производство на хемикалии и хемиски производи	4,6	6,2	8,2	9,7
Производство на производи од гума и производи од пластични маси	1,9	34,3	15,9	7,9
Производство на производи од други неметални минерали	7,3	-10,7	-1,8	18,6
Производство на основни метали	11,2	-3,8	13,3	44,8
Производство на метални производи во металопреработувачката фаза, освен машини и уреди	3,3	2,7	-8,2	5,7
Производстви на машини и уреди, неспомнати на друго место	1,4	29,4	22,6	45,4
Производство на електрични машини и апарати, неспомнати на друго место	3,5	2,7 пати	12,6	-41,7
Производство на моторни возила, приколки и полуприколки	1,1	53,2	-15,5	-22,2
Производство на други сообраќајни средства	1,1	-54,3	-70,4	0,2
Производство на мебел и други разновидни производи, неспомнати на друго место	2,0	8,3	3,6	-0,8
Рециклажа	0,6	-97,3	-98,4	-28,1
Снабдување со електрична енергија, гас и вода	***12,2***	***-19,3***	***-32,1***	***-14,1***

* Претходни податоци.
Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Монетарни движења во Република Македонија

Табела 4
Преглед на Народната банка на Република Македонија
(тековен курс, во милиони денари)

	XII.06	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07
I. Нето девизна актива	85116	83884	83221	85066	87857	90799	87790
Актива	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849
Пасива	2645	2619	2455	2460	2254	0	59
II. Нето домашна актива	-53852	-55452	-54084	-55711	-56502	-60195	-55952
Кредити на банки, нето	-9422	-11596	-11137	-11274	-11726	-13755	-15067
Кредити на банки	34	34	29	29	29	29	28
Аукција на кредити	0	0	0	0	0	0	0
Аранжмани за реоткуп	0	0	0	0	0	0	0
Кредити врз основа на хартии од вредност	0	0	0	0	0	0	0
Долгорочни кредити	24	24	19	19	19	19	18
Аванси	0	0	0	0	0	0	0
Останато	10	10	10	10	10	10	10
Инструменти	-9456	-11630	-11166	-11303	-11755	-13784	-15095
Аукција на благајнички записи	-9456	-11630	-11166	-11303	-11755	-13784	-15095
Нето, Држава	-30690	-29827	-28241	-29969	-30240	-32124	-26497
1.Кредити на државата	2267	2267	2267	2267	1039	1039	1039
Користење на кредит од Фондот	0	0	0	0	0	0	0
Обичен кредит	0	0	0	0	0	0	0
Откупени државни хартии од вредност	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039
Останато	1228	1228	1228	1228	0	0	0
2. Депозити на државата	-32957	-32094	-30508	-32236	-31279	-33163	-27536
А) Во денари	-15326	-17161	-17647	-20106	-19997	-21803	-21807
Депозитни пари	-15326	-17161	-17647	-20106	-19997	-21803	-21807
- Трезорска сметка	-10303	-12307	-12416	-14093	-13228	-14135	-13209
- Други буџетски фондови	-5023	-4854	-5231	-6013	-6769	-7668	-8598
од тоа: Државни хартии од вредност за монетарни цели	-4573	-4391	-4756	-5537	-6284	-7166	-8082
Фонд за поддршка на монетарната политика	0	0	0	0	0	0	0
Б) Во странска валута	-17631	-14933	-12861	-12130	-11282	-11360	-5729
Депозити на Централна влада	-17515	-14820	-12745	-12015	-11168	-11247	-5599
од кои: Телеком	0	0	0	0	0	0	0
од кои: Фонд за патишта	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81
Други депозити на државата	-116	-113	-116	-115	-114	-113	-130
3.Екстерна сметка	0	0	0	0	0	0	0
Останати ставки, нето	-13740	-14029	-14706	-14468	-14536	-14316	-14388
Останат актива	5727	5746	5760	5691	5612	5689	5610
Останата пасива	-5732	-5503	-5512	-5554	-5593	-5605	-5605
од кои: Преодна сметка	-171	-25	-66	-58	-46	-25	-68
Капитална сметка	-11819	-12335	-12463	-12257	-12137	-12046	-11994
Резидуални ставки	-1916	-1937	-2491	-2348	-2418	-2354	-2399
Примарни пари	31264	28432	29137	29355	31355	30604	31838
Готови пари во оптек	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844
Готовина во благајна	1526	1397	1520	1468	1567	1644	1590
Сметки на банки	13532	12508	12631	12853	14257	13601	14404
од кои:Задолжителна резерва на девизни депозити	6373	6462	6509	6595	6675	6740	6949

1) Дефинитивни податоци.
Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 5
Монетарен преглед
(тековен курс, во милиони денари)

	XII.06	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07
I. Нето девизна актива	108042	106455	107140	108475	110951	113778	107566
Народна банка	85116	83884	83221	85066	87857	90799	87790
Актива	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849
Пасива	2645	2619	2455	2460	2254	0	59
Депозитни банки	22926	22571	23919	23409	23094	22979	19776
Актива	39707	38257	38837	39614	39419	39424	39000
Пасива	16781	15686	14918	16205	16325	16445	19224
II. Нето домашна актива	28288	29824	33173	34538	37587	38540	48712
1.Домашни кредити	77176	79487	83921	85601	88305	89928	100434
од кои: побарувања од државата	-17184	-16633	-14556	-15513	-14956	-15969	-9477
а) Депозитни банки	107866	109314	112162	115570	118545	122052	126931
-во денари	84368	85822	87861	90626	93354	96169	99837
Држава	13377	13067	13562	14337	15165	16041	16907
Кредити	13355	13045	13539	14314	15142	16018	16883
а) Буџет и министерства	13095	12762	13241	14052	14994	15893	16777
б) Фондови	260	283	298	262	148	125	106
в) Инстит. на централната државна власт: судови, итн.	0	0	0	0	0	0	0
Пресметана ненаплатена камата	22	22	23	23	23	23	24
Недржавен сектор	70991	72755	74299	76289	78189	80128	82930
Кредити	66410	68057	69569	71537	73380	75288	78031
од кои: Достасани ненаплатени побарувања	9810	9737	9721	9560	9848	10180	10049
Пресметана ненаплатена камата	4581	4698	4730	4752	4809	4840	4899
-во странска валута	23498	23492	24301	24944	25191	25883	27094
Држава	129	127	123	119	119	114	113
од кои: Достасани ненаплатени побарувања	0	0	0	0	0	0	0
Недржавен сектор	23369	23365	24178	24825	25072	25769	26981
од кои: Достасани ненаплатени побарувања	1650	1625	1473	1511	1566	1630	1611
б) Побарувања на Народна банка од државата	-30690	-29827	-28241	-29969	-30240	-32124	-26497
2. Останати ставки, нето	-48888	-49663	-50748	-51063	-50718	-51388	-51722
од кои: побарувања од државата за замрзнати девизни штедни влогови	0	0	0	0	0	0	0
Пресметана ненаплатена камата	-4603	-4720	-4753	-4775	-4832	-4863	-4923
Останато	-44285	-44943	-45995	-46288	-45886	-46525	-46799

1) Дефинитивни податоци.
Извор: Народна банка на Република Македонија.

Монетарен преглед (продолжува)
(тековен курс, во милиони денари)

	XII.06	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07
M4 Вкупно	136330	136279	140313	143013	148538	152318	156278
M4 (недржавен сектор)	135131	135262	139216	141473	147468	151242	155152
M1 (Вкупно)	35436	33102	34022	35281	36164	36484	36864
M1 (недржавен сектор)	34747	32583	33433	34254	35708	35954	36319
Готови пари во оптек	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844
Депозитни пари (вкупно)	19230	18575	19036	20247	20633	21125	21020
Депозитни пари (недржавен сектор)	18541	18056	18447	19220	20177	20595	20475
Депозитни банки	19207	18479	18705	19824	20159	20748	20814
Депозитни пари на недржавен сектор	18518	17960	18116	18797	19703	20218	20269
Депозитни пари на државата	689	519	589	1027	456	530	545
а) Буџет и министерства	551	234	262	226	219	227	232
б) Фондови	138	284	327	801	236	302	312
в) Инстит. на централната државна власт: судови, итн.	0	1	0	0	1	1	1
Народна банка - депозитни пари на недржавен сектор	23	96	331	423	474	377	206
M2 (Вкупно)	129644	129731	133527	136240	140944	143911	147785
M2 (недржавен сектор)	128494	128763	132480	134750	139924	142885	146709
Квази-депозити (вкупно)	94208	96629	99505	100959	104780	107427	110921
Квази-депозити (недржавен сектор)	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390
Депозитни банки	94208	96629	99505	100959	104780	107427	110921
Недржавен сектор	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390
Денари	36317	37295	39293	40511	43540	45648	48389
Странска валута	57430	58885	59754	59985	60676	61283	62001
Депозити на државата	461	449	458	463	564	496	531
Денари	460	448	457	462	563	496	531
Странска валута	1	1	1	1	1	0	0
НБРМ - квази-депозити	0	0	0	0	0	0	0
Немонетрани депозити (вкупно)	6686	6548	6786	6773	7594	8407	8493
Немонетарни депозити во денари (вкупно)	3678	3641	3739	3799	4536	4734	4938
Немонетарни депозити во странска валута (вкупно)	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555
Немонетарни депозити (недржавен сектор)	6637	6499	6736	6723	7544	8357	8443
Немонетарни депозити во денари (недржавен сектор)	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888
Немонетарни депозити во странска валута (недрж. сект	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555
-Депозитни банки	6686	6548	6786	6773	7594	8407	8493
Немонетарни депозити во денари - недржавен сектор	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888
Немонетарни депозити во странска валута - недрж.сек	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555
Немонетарни депозити во денари - Држава	49	49	50	50	50	50	50
Немонетарни депозити во странска валута - Држава	0	0	0	0	0	0	0
-НБМ немонетарни депозити (недржавен сектор)	0	0	0	0	0	0	0
Денари	0	0	0	0	0	0	0
Странска валута	0	0	0	0	0	0	0
Вкупни депозити	120124	121752	125327	127979	133007	136959	140434
Вкупни депозити (недржавен сектор)	118925	120735	124230	126439	131937	135883	139308

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 6
Вкупни депозити на недржавниот сектор
(во милиони денари)

	30.06.2007 година	месечна промена		годишна промена		структура
	во мил. денари	во мил. денари	во %	во мил. денари	во %	во %
Вкупни депозити	118.833	3.545	3,1	32.268	37,3	100,0
1. Според рочност						
-краткорочни	110.390	3.459	3,2	29.513	36,5	92,9
-долгорочни	8.443	86	1,0	2.755	48,4	7,1
2. Според валута						
- денарски	53.277	2.945	5,9	21.960	70,1	44,8
- девизни	65.556	600	0,9	10.308	18,7	55,2

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 7
Депозити на населението и на претпријатијата

	структура во %	30.06.2007 година	месечна промена		годишна промена	
		во мил. денари	во мил. денари	во %	во мил. денари	во %
Вкупни депозити на населението	**100,0**	78.017	1.594	2,1	17.581	29,1
1. Според рочност						
-краткорочни	93,6	73.017	1.425	2,0	15.730	27,5
-долгорочни	6,4	5.000	169	3,5	1.851	58,8
2. Според валута						
- денарски	39,3	30.680	1.319	4,5	12.389	67,7
- девизни	60,7	47.337	275	0,6	5.192	12,3
Вкупни депозити на претпријатијата	**100,0**	38.438	1.875	5,1	14.217	58,7
1. Според рочност						
-краткорочни	95,1	36.549	2.047	5,9	13.885	61,3
-долгорочни	4,9	1.889	-172	-8,3	332	21,3
2. Според валута						
- денарски	53,2	20.451	1.538	8,1	9.123	80,5
- девизни	46,8	17.987	337	1,9	5.094	39,5

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 8
Депозитни пари на населението и на претпријатијата

	30.06.2007 година	месечна промена		годишна промена	
	во мил. денари	во мил. денари	во %	во мил. денари	во %
Депозитни пари	20.475	-120	-0,6	4.287	26,5
- Депозитни пари на населението	4.341	30	0,7	1.026	29,9
- Депозитни пари на претпријатијата	13.798	-58	-0,4	3.283	31,2

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 9
Пласмани кај населението и кај претпријатијата

	30.06.2007 година	месечна промена		годишна промена	
	во мил. денари	во мил. денари	во %	во мил. денари	во %
Вкупни пласмани	105.012	3.955	3,9	25.449	32,0
Денарски пласмани	78.031	2.743	3,6	19.038	32,3
од тоа:					
-претпријатија	41.664	1.248	3,1	7.013	20,2
-население	36.259	1.502	4,3	12.002	49,5
Девизни пласмани	26.981	1.212	4,7	6.411	31,2
од тоа:					
-претпријатија	25.032	1.138	4,8	5.812	30,2
-население	1.942	73	3,9	595	44,2

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 10
Рочна и секторска структура на денарските и на девизните пласмани

	30.06.2007 година	месечна промена	годишна промена
	(во %)	(во процентни поени)	
Денарски пласмани	100,0		
рочна структура			
- краткорочни	43,4	-1,0	-6,8
- долгорочни	56,6	1,0	6,8
секторска структура			
- претпријатија	53,4	-0,3	-5,3
- население	46,5	0,3	5,3
- останато	0,1	0,0	0,0
Девизни пласмани	100,0	0,0	0,0
рочна структура			
- краткорочни	27,7	1,4	-0,3
- долгорочни	72,3	-1,4	0,3
секторска структура			
- претпријатија	92,8	0,1	-0,7
- население	7,2	-0,1	0,6
- останато	0,0	0,0	0,0

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 11
Каматни стапки

	јуни 2007 година	месечна промена	годишна промена
	во %	во процентни поени	
Каматна стапка на аукциите на благајнички записи (28 дена)	4,9	-0,1	-0,9
Просечна пондерирана каматна стапка на пазарот на пари (МБКС)*	3,5	-0,2	-1,9
Каматна стапка на државни записи со рок на достасување од три месеци	5,4	-0,8	-1,1
Пондерирани активни каматни стапки на банките	10,2	-0,1	-1,1
Пондерирани пасивни каматни стапки на банките	4,8	0,1	0,5

Извор: Народна банка на Република Македонија и Министерство за финансии.
* Се однесува на билатералните тргувања меѓу банките.

Табела 12
Аукции на државни записи

Датум на одржување	Понуда	Побарувачка	Реализација	Пондерирана каматна стапка
	износи во милиони денари			во %
Државни записи со рок на доспевање од 3 месеци				
05.06.2007	1.800	2.068	1.758	*5,44*
19.06.2007	1.900	2.173	1.900	*5,38*
Државни записи со рок на доспевање од 6 месеци				
05.06.2007	200	517	200	*5,49*
Државни записи со рок на доспевање од 12 месеци				
19.06.2007	200	184	174	*5,81*

Извор: Министерство за финансии.

Надворешнотрговски и девизни движења во Република Македонија

Табела 13
Надворешнотрговска размена на Република Македонија
(во милиони евра)

	VI.2007	I-VI.2007	VI.2007 / V.2007		VI.2007 / VI.2006		I-VI.2007 / I-VI.2006	
	износ		износ	%	износ	%	износ	%
Вкупна размена	**529,4**	**2.842,2**	**38,7**	**7,9**	**98,4**	**22,8**	**609,7**	**27,3**
Извоз	229,1	1.177,7	16,8	7,9	66,0	40,5	335,6	39,8
Увоз	300,3	1.664,5	22,0	7,9	32,4	12,1	274,1	19,7
Салдо	**-71,2**	**-486,8**	**-5,2**	**7,9**	**33,6**	**-32,1**	**61,5**	**-11,2**

Претходни податоци на НБРМ.

Табела 14
Десет најголеми трговски партнери на Република Македонија во периодот јануари-јуни 2007 година
(во милиони евра)

	Обем на стоковна размена	Учество	Извоз	Учество	Увоз	Учество	Покриеност на увозот со извоз
	износ	%	износ	%	износ	%	%
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	**2.842,2**	**100,0**	**1.177,7**	**100,0**	**1.664,5**	**100,0**	**70,8**
од тоа:							
Србија	334,4	11,8	205,8	17,5	128,6	7,7	160,1
Германија	325,2	11,4	158,0	13,4	167,2	10,0	94,5
Грција	305,8	10,8	155,5	13,2	150,4	9,0	103,4
Италија	234,1	8,2	129,0	11,0	105,1	6,3	122,8
Русија	201,3	7,1	7,6	0,6	193,6	11,6	3,9
Бугарија	159,7	5,6	78,0	6,6	81,7	4,9	95,5
Шпанија	114,2	4,0	94,9	8,1	19,2	1,2	493,6
Хрватска	91,7	3,2	52,0	4,4	39,8	2,4	130,7
Белгија	79,6	2,8	69,7	5,9	9,8	0,6	710,0
Турција	77,5	2,7	14,8	1,3	62,7	3,8	23,7
Вкупно (10 најголеми партнери)	***1.923,4***	***67,7***	***965,4***	***82,0***	***958,0***	***57,6***	***100,8***

Претходни податоци на НБРМ.

Табела 15

Надворешен долг на Република Македонија, користени средства и платени обврски
(во милиони евра)

	Состојба на долг		Користени средства		Платени обврски	
	31.05.2007	30.06.2007	V.2007	VI.2007	V.2007	VI.2007
Долгорочен долг	**1.715,1**	**1.646,8**	**41,8**	**33,9**	**46,5**	**106,7**
Јавен сектор	**1.093,9**	**1.012,8**	**4,3**	**18,0**	**39,9**	**98,7**
Официјални кредитори	862,8	782,7	4,3	18,0	39,9	97,2
Мултилатерални кредитори	786,2	696,7	2,8	8,2	39,9	97,1
Билатерални кредитори	76,6	86,0	1,6	9,7	0,0	0,2
Приватни кредитори	231,1	230,1	0,0	0,0	0,0	1,4
Еврообврзници	150,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Останати приватни кредитори	81,1	80,1	0,0	0,0	0,0	1,4
Приватен сектор	**621,2**	**634,0**	**37,4**	**16,0**	**6,6**	**8,1**
Приватни банки	138,1	145,0	0,0	8,7	2,7	2,9
Небанкарски приватен сектор	483,1	489,1	37,4	7,2	3,9	5,2
Краткорочен долг	**116,3**	**123,5**	**21,8**	**7,0**	**0,4**	**0,7**
Јавен сектор	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Приватен сектор	**116,3**	**123,5**	**21,8**	**7,0**	**0,4**	**0,7**
Приватни банки	25,8	32,4	0,0	6,5	0,0	0,4
Небанкарски приватен сектор	90,4	91,1	21,8	0,4	0,4	0,3
Вкупно	**1.831,4**	**1.770,3**	**63,5**	**40,9**	**46,9**	**107,4**

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 16

Биланс на состојба на НБРМ на 30.06.2007 година
(милиони денари)

Актива	**Износ**	**Пасива**	**Износ**
Девизни средства	87.849	Примарни пари	24.889
Побарувања од јавниот сектор	1.626	Инструменти на НБРМ	15.095
Побарувања од банки и други финансиски организации	1.344	Ограничени депозити	521
Останата актива	4.297	Девизни обврски	59
		Депозити на јавен сектор	29.950
		Капитални сметки	11.994
		Останата пасива	12.608
Вкупно	**95.116**	**Вкупно**	**95.116**

Извор: Народна банка на Република Македонија.